

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcov: **1/ Ing. Z., nar. X., trvale bytom Č.Č. a 2/ L., nar. X., trvale bytom Č.Č.**, proti žalovanému: **JUDr. I., K., správca konkurznej podstaty úpadcu Č.P. v likvidácii, Č., IČO: X., o vylúčenie majetku zo súpisu konkurznej podstaty**, na odvolanie žalobcov 1/ a 2/ proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 13. mája 2013, č. k. 49 Cbi 3/2012-80, takto

r o z h o d o l :

Napadnutý rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 13. mája 2013, č. k. 49 Cbi 3/2012-80 sa **z r u š u j e** a vec sa **v r a c i a** tomuto súdu na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Banskej Bystrici napadnutým rozsudkom zamietol žalobu, ktorou sa žalobcovia domáhali vylúčiť pozemky zapísané na LV č. X., parc. E. č. X., E. č. X. a K. č. X. v k. ú. Č. zo súpisu konkurznej podstaty úpadcu PD –C., v konkurze. O náhrade trov konania rozhodol tak, že žalovanému náhradu trov nepriznal.

V odôvodnení poukázal na ustanovenie § 19 ods. 1 a ods. 2 zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní /ďalej len ZKV/ s tým, že žaloby, ktorými sa niekto domáha vylúčenia majetku z konkurznej podstaty sa spravidla opierajú o vlastnícke právo, v samotnom konaní sa otázka vlastníctva rieši len ako predbežná otázka. Konanie o určenie vlastníctva je konaním podľa § 80 písm. c/ O. s. p., pričom v prípade, že sa má určovacím výrokom súdu dosiahnuť zhoda medzi skutočným stavom tvrdeným žalobcom a stavom

zapísaným v katastri nehnuteľností, súd vychádza z toho, že u žalobcu je daný naliehavý právny záujem na podaní tejto žaloby. Žalobca v návrhu tvrdil, že sa považuje za vlastníka predmetných nehnuteľností ako podielový vlastník na bývalých urbárskych pozemkoch, pričom tvrdil, že v dôsledku nesprávneho rozhodnutia OÚ V., odbor pozemkový, poľnohospodárstva a lesného hospodárstva, vydaného 30. júla 2001 pod č. X., ktoré nadobudlo právoplatnosť 02. augusta 2001, boli ním uvádzané nehnuteľnosti zapísané v katastri nehnuteľností na LV č. X. a LV č. X. ako vlastníctvo úpadcu.

Ďalej uviedol, že žalobca v konaní nepreukázal, že je vlastníkom, resp. spoluvlastníkom nehnuteľností, vylúčenia ktorých sa domáha. V konaní nebolo tiež preukázané, že by si žalobca ako vlastník uplatnil žalobou určenie vlastníctva, napriek tomu, že bol na takýto možný postup svojho problému upozornený súdom na pojednávaní 14. decembra 2012. Rovnako nebolo v konaní preukázané, že by sa žalobca bol v správnom konaní domáhal preskúmania alebo zrušenia rozhodnutí správnych orgánov, o ktorých tvrdil, že sú nezákonné. Súd síce uznesením pripustil vstup žalobcu 2/ do konania, nakoľko boli splnené podmienky § 92 ods. 1 O. s. p., zo žaloby a z dokladov pripojených k žalobe, však nevyplýva ani vlastnícke právo žalobcu 2/ k predmetným pozemkom. V čase vyhlásenia konkurzu boli predmetné nehnuteľnosti zapísané v príslušnej evidencii nehnuteľností ako vlastníctvo úpadcu. Ako to správne uviedol aj žalobca 1/, údaje o právach k nehnuteľnostiam sa považujú v zmysle príslušných ustanovení katastrálneho zákona za záväzné, až kým sa nepreukáže opak. Žalobcovia nepreukázali, že by sa v konaní určovacou žalobou domáhali určenia vlastníctva, čo by bolo dôvodom na prerušenie tohto konania, až do rozhodnutia súdu o určení vlastníctva. Keďže žalobcovia nepreukázali právny dôvod na vylúčenie predmetných nehnuteľností z konkurznej podstaty, súd žalobu zamietol.

Po písomnom vyhotovení vyššie uvedeného rozsudku, do spisu bol založený úradný záznam z 13. mája 2013, podpísaný sudkyňou. V zázname uviedla, že po pojednávaní pred pojednávacou miestnosťou boli prítomní obaja žalobcovia a uviedli, že boli predvolaní na 11,00 hod. Po preverení si písomne vyhotovených predvolaní zistila, že skutočne na nich bol uvedený čas 11,00 hod., čo bolo spôsobené omylom asistentky senátu. Žalobcom potom ako im oznámila, že vec už rozhodla o 9,30 hod. vyhlásením rozsudku v ich neprítomnosti, sa ospravedlnila a poučila ich o ich práve podať nielen odvolanie proti rozsudku ale aj sťažnosť.

Proti tomuto rozhodnutiu podali odvolanie žalobcovia 1/ a 2/. Žiadali napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Predovšetkým odvolanie odôvodnili tým, že súd prvého stupňa nedostatočne posúdil predbežnú otázku o ich spoluvlastníctve k predmetným pozemkom a v druhom rade odvolanie smeruje aj k procesným pochybeniam súdu, ktorými bola žalobcom odňatá možnosť konať pred súdom.

Odvolatelia poukázali na rozhodnutie Obvodného pozemkového úradu vo V. z 02. novembra 1995, č. 238/2/1994 a na rozhodnutie Okresného úradu vo V., odbor pozemkový, pôdohospodárstva a lesného hospodárstva z 30. júla 2001, č. X., ktorými došlo k odňatiu vlastníckych práv od urbárskych spoluvlastníkov týkajúcich sa spoluvlastníckych práv k bývalým urbárskym pozemkom, pričleneným do intravilánu obce Č., čo sa dotklo aj vlastníctva žalobcov. Žalobcovia teraz môžu iba nepriamo preukazovať ich spoluvlastníctvo prostredníctvom urbárskych pozemkov, nachádzajúcich sa v extraviláne, od ktorých boli predmetné pozemky odčlenené do intravilánu.

Nápravy sa žalobca 1/ domáhal na Správe katastra V. žiadosťou o opravu katastrálneho operátu z dôvodu hrozacej zmeny vlastníctva pri parc. E. č. X.X., k. ú. Č., LV č. X., odčlenenej od parc. E. č. X. do intravilánu obce Č.. Namietali, že pozemky vedené na LV č. X. v intraviláne boli riešené na úkor vlastníckych práv urbárskych spolumajiteľov v prospech Č.P. „v likvidácii“ a následne v konkurze.

Ďalej uviedli, že podávali podnety na nápravu aj v správnom konaní. Podnety žalobcov ako aj Urbárskej spoločnosti pozemkového spoločenstva Č. neboli úspešné. Prokuratúra ako aj všetky dotknuté orgány SPF poukazovali len na možnosť podania žaloby o určenie vlastníctva, resp. domáhať sa o vlastníctvo formou určovacej žaloby na súde, z čoho bolo zrejmé, že nebrali do úvahy skutočnosť, že bývalé urbárske pozemky boli pričlenené do intravilánu obce a sú v konkurznom konaní, kam sa dostali kontroverzným rozhodnutím OÚVK OPPLH č. X., t. j. ROEP.

Podľa odvolateľov správcovi konkurznej podstaty zo žiadosti z 12. júna 2006 muselo byť zrejmé, že sa jedná o časť bývalého urbárskeho pozemku, o ktorom zrejme musel mať vedomosť už v čase súpisu konkurznej podstaty úpadcu PD C., v likvidácii, v žiadosti sa

požadovalo vysporiadanie len s pozemkom registra „. o výmere X. m² vydržaním. Záujem o kúpu celého urbárskeho pozemku parc. E. č. X.X., o výmere X. m² žalobca 1/ neprejavil a v roku 2006 nemal zabezpečené dôkazné materiály, ktoré by mohli tvoriť podklady ďalších konaní. Napokon 09. marca 2013 došlo k speňaženiu predmetného pozemku E. č. X.X., k. ú. Č.. Okrem vecnej nesprávnosti napadnutého rozhodnutia odvolatelia namietali aj voči nesprávnemu postupu súdu, ktorým im bolo odňate právo konať pred súdom, predovšetkým podať dôležité návrhy vo veci. K procesnému pochybeniu došlo tým, že boli písomne predvolaní na pojednávanie na 13. mája 2013, o 11,00 hod. a napriek pripusteniu do konania na strane žalobcu L. ako žalobcu 2/, predvolanie na toto pojednávanie mu nebolo doručené a nebolo mu doručené ani uznesenie. Tým, že sudkyňa vec prejedнала a rozhodla v ich neprítomnosti, vážnym spôsobom porušila ich právo garantované Ústavou SR, právo zúčastniť sa pojednávania.

Žalovaný sa k odvolaniu žalobcov nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací /§ 10 ods. 2 O. s. p./ prejednal odvolanie podľa § 212 ods. 1 O. s. p., bez nariadenia pojednávania v zmysle § 214 ods. 2 O. s. p./ bez nariadenia pojednávania a po preskúmaní napadnutého rozhodnutia ako aj konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že odvolanie žalobcov je dôvodné.

Žalobcovia 1/ a 2/ v odvolaní namietali, že postupom súdu prvého stupňa im bola odňatá možnosť konať pred súdom, a že napadnuté rozhodnutie je vecne nesprávne.

Podľa ustanovenia § 221 ods.1 písm. f/ O. s. p., odvolací súd vždy zruší rozhodnutie súdu prvého stupňa, ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie taký postup súdu, ktorý znemožnil účastníkovi konania realizáciu procesných práv, priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom za účelom obhájenia a ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Musí však ísť o znemožnenie realizácie konkrétnych procesných práv, ktoré by inak účastník mohol pred súdom uplatniť a z ktorých v dôsledku nesprávneho postupu súdu bol vylúčený.

V zásade súd koná v prítomnosti účastníkov konania. Procesný predpis umožňuje súdu konať v ich neprítomnosti, ak sú splnené podmienky stanovené v § 101 ods. 2 O. s. p. Podľa tohto ustanovenia môže súd konať v neprítomnosti účastníkov, ktorí boli riadne predvolaní a nepožiadali z dôležitého dôvodu o odročenie pojednávania.

Podľa zápisnice sa pojednávanie súdu prvého stupňa uskutočnilo 13. mája 2013, o 9,30 hod., bez účasti žalobcov, len za účasti žalovaného a vo veci bol vyhlásený rozsudok o 9,50 hod. Z obsahu spisu ďalej vyplýva, že žalobcovi 1/ bolo doručené predvolanie na pojednávanie 13. mája 2013 na 11,00 hod. Odvolací súd zistil, že L., bytom V.Č. nebolo doručené uznesenie z 26. marca 2013, č. k. 49 Cbi 3/2012-47, ktorým ho súd prvého stupňa pripustil do konania ako žalobcu 2/ a v spise sa nenachádza ani doklad o tom, že mu bolo predvolanie na pojednávanie 13. mája 2013 doručované.

Z úradného záznamu /č. l. 56/ vyplýva, že sudkyňa po pojednávaní od žalobcov zistila uvedenie nesprávnej hodiny /11,00/ na predvolaní, a za toto pochybenie sa im ospravedlnila a poučila ich o postupe v takomto prípade.

Z uvedených skutočností je zrejmé, že neboli splnené podmienky na prejednanie veci bez prítomnosti žalobcov. Tým, že sa žalobcovia nemohli zúčastniť pojednávania a realizovať niektoré svoje procesné práva, stalo sa tak v dôsledku nesprávneho postupu súdu. Postup súdu v tomto prípade je potrebné považovať za odňatie možnosti konať pred súdom, čo samo osebe má za následok zrušenie takéhoto rozhodnutia.

Odvolatelia v odvolaní namietali, že súd im nesprávnym postupom odoprel možnosť podať dôležité návrhy. Bude preto úlohou súdu prvého stupňa v novom konaní vec riadne prejednať za účasti žalobcov a umožniť im podať vo veci návrhy a dôkazy .

Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 221 ods. 1 písm. f/ O. s. p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Rozhodnutie bolo prijaté v senáte odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 22. augusta 2013

JUDr. Anna Marková, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Mgr. Monika Poliačiková